

نظرات کارشناسان درباره خودکشی ها در ارتش باکو

برخی معتقدند در بیشتر موارد کشته شدن سربازان به منزله خودکشی قلمداد می شود

سرویس آذربایجان/خبرگزاری آران

کارشناسان درباره موارد خودکشی های اخیر در ارتش دولت باکو اختلاف نظر دارند، به طوری که برخی معتقدند در بیشتر موارد کشته شدن سربازان به منزله خودکشی قلمداد می شود .

رستم قربان اف در پاییز سال 2005 میلادی (1384) از کمیسر نظامی شهرستان زاگاتالا به خدمت نظام احضار و سه ماه مانده به اتمام خدمت نظامی درگذشت. به رغم ادعای مقامات رسمی ، مینی بر این که وی خودکشی کرده ، خانواده اش مدعی کشته شدن وی توسط فرمانده او هستند.

ویصل قربان اف پدر این سرباز می گوید : فرزند وی برای آخرین بار 21 ماه می سال 2006 میلادی در گفتگوی تلفنی از وضعیت خود اظهار رضایت و اعلام کرده است که سه ماه دیگر مدت مدت خدمتش به پایان می رسد . ولی 26 ماه می، مقامی از کمیسر نظامی در گفتگوی تلفنی اعلام کرده است که پسر وی مرتکب جنایت شده است .

به گفته وی ، فرزند وی به اتهام برخی مشکلات اخلاقی بازداشت و پرونده جنایی درباره وی تهیه شده است. پسر وی سپس از اعمال خود اظهار پشیمانی و خودکشی کرده است . قربان اف مدعی است که حکمت حسن اف فرمانده این گروه پسر وی را به قتل رسانده است. به گفته پدر ، چون حسن اف از قوم و خویش یکی از ماموران وزارت دفاع است با وی برخورد نمی شود. چون رستم درباره جنایت و تخلف حسن اف اطلاع داشته ، او را کشته و به عنوان خودکشی قلمداد کرده اند.

علی اکبر محمداف رهبر مرکز موسوم به نظارت بر نیروهای مسلح (دولت باکو) از مشکلات جدی در ارتش خبر داد و افزود: برای جلوگیری از آن ارگانهای ذیربط تدابیر لازم را اتخاذ نمی کنند. محمداف با اشاره به نامه هایی که توسط نظامیان و والدین آنها درباره اقدامات غیرقانونی در ارتش ، توهین و هتک حرمت به نظامیان ، مورد ضرب و شتم قرار گرفتن نظامیان و نقض خشن قوانین ارایه می شود گفت : این بی عدالتی باعث فرار از ارتش و خودکشی ها می شود.

به گفته این کارشناس ، ظرف یکسال در ارتش بطور میانگین نزدیک به 60 مورد خودکشی و یا موارد کشته شدن نظامیان رخ می دهد که به مراتب بیشتر از تعداد سربازان کشته شده توسط دشمنان است. به اعتقاد محمداف ، موارد مرگ سربازان بخاطر اشتباهات و تدابیر فرماندهان رخ می دهد. این کارشناس مطمئن است که موارد خودکشی ها و یا

دیگر حوادثی از این نظیر در اثر اهانت به سربازان و شکنجه آنها اتفاق می افتد که در بیشتر موارد این حوادث توسط فرماندهان مخفی نگهداشته می شود. این کارشناس افزود: این موارد توسط نیروهای انتظامی آنطور که باید و شاید و بطور عینی تحقیق نمی شود و مسبب اصلی این حوادث فرد کشته شده و یا فردی که خودکشی

کرده معرفی می شود که عوامل به سزای اعمال خود نمی رسند که در نهایت باعث ترویج این جنایات در ارتش می شود.

این کارشناس افزایش نظارت اجتماعی بر ارتش در مبارزه با این موارد، انجام اصلاحات اساسی و تقویت سیستم جزایی عادلانه را ضروری می خواند.

آزاد عیسی زاده، روانشناس با اشاره به دلیل خودکشی در ارتش باکو گفت که روابط خارج از اساسنامه نظامی و موارد آزار سربازان تازه وارد توسط سربازان قدیمی بین این دلایل قرار دارد.

به گفته این روانشناس، سربازانی که از نظر روانی ضعیف و قابلیت مقاومت را ندارند، دچار سردرگمی می شوند، و راه مناسبی برای رهایی از وضع موجود را نمی یابند و افسان پیدا می کنند. او تصریح کرد: "فشارهای جسمانی نیز باعث خودکشی می شود. این موارد تمایل سربازان به خودکشی را ایجاد می کند".

عیسی زاده گفت، سربازان از نظر روانی آماده خدمت سربازی نیستند. دوره سربازی برای جوانان مثل تفریح، ماجرا و گردش به نظر می رسد. در واقع، این یک مرحله بسیار جدی است. تغییر ناگهانی شرایط زندگی جوانان می تواند مشکلات جدی در وضع روانی او ایجاد کند. در این صورت، سربازانی که از لحاظ روانی ضعیف هستند، گوشه گیر و مایل به

خودکشی می شوند .

به گفته این روانشناس، هیأت پزشکی نظامی باید جوانان دارای مشکلات روانی را مشخص کند و آنها از خدمت سربازی آزاد شوند.

عیسی زاده افزود: "افسر با تجربه میبایستی از توان هر کدام از سربازان متبوع خود آگاه باشد. آموزشهای روانی و جسمانی را مطابق با قدرت سرباز تشخیص دهد. معمولاً، افسران با تجربه با چنین مشکلاتی مواجه نمی شوند".

به عقیده این کارشناس، بایستی روانشناسان را در ارتش استخدام کرد و معاون آموزشی و تربیتی فرمانده واحد نظامی باید روانشناس باشد.

إلدار صابر اوغلو مسئول واحد مطبوعاتی وزارت دفاع باکو اظهار داشت، وضع معنوی و روانی ارتش خیلی بالا ست!!

یک نماینده مجلس براین اعتقاد است که راه خروج از وضعیت موجود، عدم پنهانکاری نارسائیهها و استفاده از تجارب کشورهای خارجی و انطباق نکات مثبت این تجربیات در ارتش باکو است.

شاهین یوسف اف رئیس هیات قضات دیوان عالی درامور دادگاههای نظامی دولت باکو اظهار داشت که تحلیل پرونده های قضایی مربوطه نشان می دهد که اگر مقامات بالاتر نظامیانی را که سربازان را تا درجه خودکشی مورد آزار قرار می دهند ، مورد بازخواست قرار دهند، دادگاهها نیز خاطیان را مورد مجازات قرار خواهند داد. وی افزود که هم

دادگاههای تجدید نظر و هم دیوان عالی هیچ گونه تخفیفی در مجازات خاطیان اعمال نمی کنند. یوسف اف ایرادات وارده به دادگاهها را قبول ندارد .

وی در ادامه گفت زمانی که دادگاه به پرونده های رسیدگی می کند ، بعلت وجود کاستیهها در مواد قانونی با مشکل مواجه می شوند.

وی گفت که در متن قانون ماده 125 مربوط به اعمال فشار جسمی و روحی متمادی به افراد است که آنها را وادار به خودکشی می کند و خاطیان بر اساس این ماده قانونی باید محاکمه شوند. وی افزود در زمان بررسی برخی پرونده ها مشاهده می شود که عامل اعمال فشار جسمی و روحی به طور متمادی نبوده و دادگاه در صدور حکم طبق این ماده با

مشکل روبه رو می شود!!

یوسف اف در ادامه گفت: " در برخی موارد سربازان بر اثر برخورد کوچک هم خود کشی می کنند. در این صورت اجرای ماده 125 در مورد فرد خاطی ممکن نیست. پیشنهاد می شود که در چنین مواردی در مواد قانونی تغییراتی اعمال شود".

یوسف اف بر این اعتقاد است که عدم وجود روانشناس در مراکز نظامی و یادگانها ایجاد مشکل می کند.

«گروه بین المللی بحران» چند روز قبل در گزارشی که به اموراتش باکو اختصاص یافته بود بر لزوم انجام اصلاحات و کاهش فساد مالی در این بخش وبهبود مدیریت و فرماندهی تاکید کرده بود.

در این گزارش آمده است که دولت باکو ارتش خود را تقویت می کند، بودجه نظامی خود را افزایش می دهد لذا باید مدیریت امور نظامی خود را نیز ساماندهی کند. این گروه

اضافه می کند که باید نظارت بر امور وزارت دفاع افزایش یابد. تدوین دکترین نظامی باید به پایان برسد ، موازین نظامی براساس موازین انسانی تدوین گردد.

چندی قبل خانم المیرا سلیمان اوا رئیس سازمان حقوق بشر در ایران شمالی نیز بر ضرورت تاسیس واحد دفاع از حقوق سربازان در امور نظامی این کشور تاکید کرد. پس از این پیشنهاد وزارت دفاع باکو با شرکت سازمانهای غیر دولتی این کشور میزگردی تشکیل داده ود راین اجلاس نحوه تاسیس و اجرای این واحد مورد بررسی قرار گرفته است.

علی رغم این موارد، خودکشی ها، شکنجه ها و آزارها در ارتش دولت الهام علی اف ادامه دارد و سخنانی که توسط مقامات باکو بیان می شود هرگز نمی تواند داغ دل مادران و پدرانی را که جوانان سرباز خود را از دست داده اند و این سربازان یا به دست فرماندهان و یا به علت خودکشی درگذشته اند، تسکین دهد.